

29.9.2026

Muistio: Lestijärven ja sen valuma-alueiden kunnostussuunnitelman yleisötilaisuus

Aika: 29.9.2026 klo 17–18.30

Paikka: Lestijärven koulun oppimistori ja Teams

Osallistujat: paikan päällä noin 20 henkilöä, Teamsissa noin 10 henkilöä

Kunnanjohtaja **Päivi Rautio** avasi tilaisuuden. Sitowisen projektipäällikkö **Simo Tammela** esitteli työn etenemistä ja alustavia kunnostusvaihtoehtoja. Sitowisen vesistö- ja ympäristöasiantuntija **Soila Silvonen** osallistui etäyhteydellä järvikunnostukseen liittyvään keskusteluun. Viestintä- ja vuorovaikutusasiantuntija **Kirsikka Mattila** moderoi etäosallistumista.

Sitowisen laatiman kunnostussuunnitelman tavoitteena on turvata järven tila vähentämällä erityisesti pelloilta ja metsistä tulevaa kuormitusta. Kuormitusselvityksen perusteella mahdollisia kunnostustoimia suunnitellaan suurimman kuormituksen alueille. Alustavina vaihtoehtoina esiteltiin kosteikkojen rakentamista, Teerinevan kunnostamista ja peltoalueiden rakennekalkitusta. Toimenpiteiden tavoitteena olisi, että mahdollisimman vähän ravinteita ja kiintoainesta päätyisi vesistöön ja virtaamahuippuja saataisiin tasattua.

Kunnostusvaihtoehtoja esiteltiin Lehtosenjoen, Mustikkapuron, Pappilanjoen ja Oripuron alueille. Lehtosenjoen alueella tarkasteltiin Teerinevan kunnostamista ja peltojen rakennekalkitusta, Mustikkapuron alueella mahdollista kosteikkoa ja rakennekalkitusta, Pappilanjoen alueella useita mahdollisia kosteikkoja ja rakennekalkitusta sekä Oripuron alueella mahdollista kosteikkoa.

KESKUSTELU:

Teerinevan alue

Teerinevan kunnostamisessa alueen vesitaloutta palautettaisiin luonnontilaisemmaksi muun muassa nostamalla vedenpintaa. Keskustelussa pohdittiin, voisiko tämä huuhtoa alueelta ravinteita vesistöön. Silvonen totesi, että luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiseksi ennallistetut suoalueet yleisesti tasaavat virtaamia.

29.9.2026

Esille nousi myös alueen ojien, penkereiden ja muiden vesienhallintarakenteiden kunto sekä huoli siitä, että rakenteiden pettäminen voisi lisätä kuormitusta Lehtosenjokeen.

Osallistujat ehdottivat Teerinevalle myös muun muassa puuston kasvatusta, tuhkalannoitusta sekä sen selvittämistä, voitaisiinko alueella viljellä marjakasveja. Lisäksi keskustelussa tuotiin esiin JTF-rahoituksen mahdollisuus Teerinevan ennallistamiseen.

Kosteikot ja niiden toteuttaminen

Kosteikkojen sijainnista, rakentamisesta ja vaikutuksista keskusteltiin laajasti. Tammelan mukaan alustavat paikat on valittu pääosin paikkatieto- ja ilmapäivitysaineistojen perusteella. Kohteiksi on etsitty alavia, ajoittain kosteita alueita. Kosteikkoja on suunniteltu valuma-alueiden loppupäähän, jotta niissä voitaisiin käsitellä mahdollisimman suuren valuma-alueen vesiä.

Osallistujat kysyivät, miten kosteikot rakennettaisiin ja voisiko kaivaminen aiheuttaa tilapäistä kiintoainekuormitusta. Tammelan mukaan kosteikot toteutettaisiin pääosin kaivamalla. Kosteikko voidaan mahdollisuuksien mukaan rakentaa ensin nykyisen uoman ulkopuolelle ja johtaa vesi sinne vasta rakentamisen jälkeen, mikä vähentää rakentamisen aikaisen kuormituksen riskiä.

Keskustelussa korostettiin myös **kosteikkojen hoitoa**. Kertyvää kiintoainesta on seurattava ja poistettava tarvittaessa.

Pappilanjoen alue

Pappilanjoen alueelle esiteltiin useita mahdollisia kosteikkokohteita. Keskustelussa nousivat esiin alueella tehdyt investoinnit peltojen kuivatukseen sekä huoli siitä, että kunnostustoimet voisivat heikentää viljelyolosuhteita. Tammelan mukaan suunniteltujen kosteikkojen ei ole tarkoitus padottaa jokea tai nostaa vedenpintaa yläpuolisilla alueilla.

Myös Pappilanjoen alajuoksulle esitetyn kosteikon sijainnista keskusteltiin. Alueella on muun muassa kaavoitettua maata, loma-asutusta ja seurakunnan omistamia alueita. Osallistujat ehdottivat myös vaihtoehtoisia sijainteja kosteikolle. Keskustelussa nostettiin esiin mahdollisuus toteuttaa kosteikko sivuun pääuomasta siten, että sinne johdettaisiin esimerkiksi tulva-aikaista vettä.

Oripuron alue

Oripuron alueella keskusteltiin purosta järveen kulkeutuvasta kiintoaineksestä. Paikallisten havaintojen mukaan puron suulle on kertynyt lietettä ja alue on kasvanut umpeen. Kosteikolle ehdotettiin vaihtoehtoisia sijainteja järven rannalta, osittain umpeenkasvaneelta alueelta. Tammelan mukaan kosteikon rakentaminen vesialueelle olisi kuitenkin haastavampaa ja siihen liittyisi suurempi samentumisen riski.

29.9.2026

Järveen kohdistuvat toimenpiteet

Osallistujat kysyivät järven **pohjasedimentin** määrästä ja paksuudesta, mutta niitä ei ole tässä työssä selvitetty. Osallistujilla oli omia havaintoja järven pohjalle kertyneestä runsaasta lietteestä.

Edellisessä yleisötilaisuudessa keskusteltiin Lestijärven vedenpinnan nostamisesta. Tammela ei pitänyt merkittävää vedenpinnan nostamista tarkoituksenmukaisena, mutta nosti vaihtoehdoksi Lestijoen yläosan kunnostamisen järven laskukohdassa. Aiemmin ruopattua ja suoristettua uomaa voitaisiin kiveämällä palauttaa luonnonmukaisemmaksi ja samalla parantaa esimerkiksi kalaston elinympäristöä. Tammelan mukaan toimenpide ei nostaisi järven vedenpintaa merkittävästi.

Paikalliset kertoivat havainneensa rantojen ja jokisuiden liettymistä, mataloitumista ja kasvillisuuden lisääntymistä. Sateiden jälkeen järveen tulevan veden on havaittu olevan sameaa ja lietteistä. Keskustelussa korostettiin tarvetta ehkäistä kiintoaineksen päätymistä järveen.

Pohjapadot ja pienemmät toimenpiteet

Kosteikkojen lisäksi ehdotettiin **pohjapatoja** sekä olemassa olevien **saostusaltaiden kunnostamista** ja ylläpitoa. Tammelan mukaan pohjapadot ovat yksi mahdollinen keino, mutta niiden vaikutukset vedenkorkeuksiin ja maanomistajien alueisiin on arvioitava. Keskustelussa toivottiin, että suurten kunnostuskohteiden rinnalla voitaisiin toteuttaa myös pienempiä toimia.

Selvitysten tarkkuus ja jatkosuunnittelu

Osallistujat kysyivät suunnittelussa käytettyjen aineistojen ajantasaisuudesta sekä maastokäyntien ja vesinäytteiden tarpeesta. Tammelan mukaan suunnittelu perustuu tässä vaiheessa pääosin avoimiin paikkatieto-, ilmakuva- ja kuormitusaineistoihin. Kohteilla on tehty jonkin verran maastotarkasteluja, mutta esimerkiksi vesinäytteenotto ei kuulu tähän työhön. Tarkemmat kohdekohtaiset selvitykset kuuluvat mahdolliseen jatkosuunnitteluun.

